

Dušan Dušek (nar. 1946)

Postmodernizmus = (post - po, modernizmus - novosť)

- Vznik je úzko spätý s rozšírením PC a industrializácie spoločnosti na informačnú.
- Vplyv nihilizmu - pocity ničoty, prázna, bez pravidiel...
- Dominuje krátka próza.
- V dielach nepreferuje príbeh.
- Rozprávač iba zaznamenáva, podáva správu, robí zápisky.
- Využíva paradox, **iróniu**, **paródiu**, **grotesku**.
- Dehumanizácia intímneho života a lásky.
- Postmodernistická tendencia - od písania k znovunapisaniu.
- **Témy**: sexualita, smrť, chaos, neistota.

Nové pojmy:

„**gag**“ - „neobvyklý vtipný až komický nápad, napr. vo filmových groteskách, prvok situačnej komiky“

„**nonsens**“, -u muž. r. kniž. nezmysel

„**performancia**“ - umelecké aktivity pred publikom, zahŕňajúce prvky tanca, hudby, poézie, drámy s využitím modernej techniky.

„**asambláže**“ (niečo ako koláž) - vrstvenie textu v diele.

Životopis Dušana Duška

- ZŠ Piešťany, SPŠ chemická BA, chémia a geológia PF UK.

-redaktor denníka Smena

-redaktor športového denníka Tip

-redaktor mládežníckeho časopisu Kamarát

-pedagóg na Filmovej a televíznej fakulte VŠMU

1972 Strecha domu

1975 Oči a zrak

1982 Poloha pri srdci

1983 Kalendár

1985 Náprstok

1992 Milosrdný čas

1993 Kufor na sny

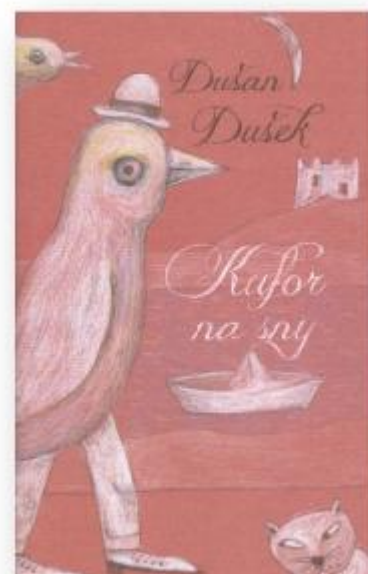
1996 Teplomer

2000 Pešo do neba

2003 Vták na jednej nohe

2006 Zima na ruky

TVORBA

Kufor na sny

Literárny druh: epika

Literárny žáner: zbierka poviedok (33)

Literárna forma: próza

- **hrdinovia:** drobní ľudia, nenápadní, nedôležití, ktorí sa nikam netlačia a nič veľké pre seba nechcú,
pasujú sa so životom, sú nesmierne citliví a hlboko prežívajú svoje pocity
- **témy:** ľudská komunikácia, detstvo, staroba, partnerská láska
- **región:** Záhorie, Piešťany, Šaštín...
- **senzualizmus:** bohatý svet farieb, chutí, vôní, tieňov, svetla, tmy
- V zbierke Kufor na sny nachádzame poviedky všetkého druhu (**Rýchlik; Pes; Opis dňa; Zlodeji...**) na rôzne situácie v živote.
- Spojenie slov „kufor“ a „sen“ môže taktiež evokovať nostalgiu za niečím, čo sa už stalo minulosťou. Aj sám autor sa vyjadril, že píše preto, lebo mu je smutno. Z jeho poviedok dedukujeme, že mu je smutno za detstvom a obdobím mladosti, za priateľmi, za rodinným životom ale aj jeho láskami.
- **Poviedky sú krátke**, nenadväzujú na seba, preto tam nie je priestor pre vyplnenie napätového oblúka. Do centra diania sa tak namiesto postavy a deja dostáva jazyk, ktorým je dielo písané.
- Poviedky spája jeho **originálny náhľad na bežné situácie**, fantázia a humor. Istým spoločným znakom, ktorý nájdeme takmer vo všetkých poviedkach je schopnosť autora nachádzať zázračnosť, niečo výnimočné v každodenných situáciách.
- Dušek sa snaží písať zábavnejšou formou, používať slang a istú formu humoru.
- Hlavnou postavou sa stáva jazyk, ktorý vystupuje do popredia pred dej a postavy. Dokáže zachytiť každodennosť ako zázračnosť. Vo svojich poviedkach opisuje napríklad obyčajnú osobnú hygienu, dokonca vlastníctvo psa je povýšené na poviedku. V poviedke Rýchlik opisuje starého muža, ktorý pracuje na stanici a stretáva sám seba z detstva a z mladosti. Jednotlivé poviedky v Kufri sú rozdielne, mnohotvárne, farebné. Majú však aj veľa spoločného.
- Príbehy sú väčšinou z bežného života, ale Dušek hľadá originalitu práve vo všedných veciach. Sú zdanlivo jednoduché, krátke, znejú prirodzene a spontánne, pričom dôraz sa kladie na detaily. Niektoré vyjadrujú spomienky, iné sú výtvorom spisovateľovej fantázie.
- V niektorých Dušekových poviedkach sa nachádzajú prvky **erotiky**. Jej prítomnosť má svoju funkčnosť, pretože je prirodzenou súčasťou ľudského života a Dušek ju použil s cieľom oživiť - spestriť svoje príbehy. Erotika v poviedkach je prirodzená, úprimná, hravá, súvisí s ľudskou intimitou a spája sa s mladosťou a túžbou.

Poviedka: PES

Ide o nesujetovú miniatúrnu poviedku, kde hlavná postava je sused rozprávača a jeho pes Ukulele. Rozprávač je rovnako ako aj v iných Dušekových poviedkach v prvej osobe singuláru - čiže ide o **ja-rozprávanie**.

Jazykový štýl -vtipná štylizácia s nečakanými zvratmi.

Úloha : rozbor /interpertácia piatich poviedok z diela Kufor na sny